2025/1477

25.7.2025

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2025/1477,

21. mai 2025,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2024/1735, määrates kindlaks normid, mis käsitlevad selliste loa saanud nafta- ja gaasitootjate kindlakstegemist, kes peavad panustama kogu liitu hõlmava kättesaadava CO_2 sisestusvõimekuse eesmärgi saavutamisse 2030. aastaks, nende vastavate panuste arvutamist ja aruandluskohustusi

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta määrust (EL) 2024/1735, millega kehtestatakse meetmete raamistik Euroopa nullnetotehnoloogia toodete tootmise ökosüsteemi tugevdamiseks ja muudetakse määrust (EL) 2018/1724, ([1]) eelkõige selle artikli 23 lõike 12 punkte a ja c,

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EL) 2024/1735 artikli 23 lõikes 1 on sätestatud, et üksused, kellel on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 94/22/EÜ ([2]) artikli 1 punktis 3 määratletud luba, peavad panustama kogu liitu hõlmava CO_2 sisestusvõimekuse eesmärgi saavutamisse 2030. aastaks proportsionaalselt nende poolt liidus ajavahemikul 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2023 toodetud maagaasi ja toornafta kogustega.

(2) Vastavalt määruse (EL) 2024/1735 artikli 23 lõikele 3 peab komisjon liikmesriikide poolt talle kõnealuse määruse artikli 23 lõike 2 kohaselt hiljemalt 30. septembriks 2024 esitatud teabe põhjal kindlaks määrama, millised on loa saanud üksuste individuaalsed panused liidu CO_2 sisestusvõimekuse eesmärgi saavutamisse 2030. aastaks.

(3) Selleks on esmalt vaja täiendada norme, mille alusel tuleks kindlaks teha need loa saanud üksused, kellel on kohustus panustada, ja välja arvutada nende individuaalsed panused.

(4) Vastavalt määruse (EL) 2024/1735 artikli 23 lõikele 1 peab komisjon kindlaks määrama tootmiskünnise, millest allapoole jäävad loa saanud üksused on panustamisest vabastatud. Selle künnise eesmärk on tagada liikmesriikide ametiasutuste ja kohustatud üksuste halduskoormuse suunamine neile üksustele, kellel seoses oma laialdase tegevusega süsivesinike tootmise valdkonnas on rahalised ja tehnilised vahendid selleks, et investeerida maapõues asuvate CO_2 säilitamiskohtade kasutuselevõttu. Vastavalt artikli 23 lõikele 5 võivad kohustatud üksused oma kasutatava sisestusvõimekuse eesmärgi täitmiseks kas üksi või koostöös muude üksustega investeerida CO_2 säilitamise projektidesse või neid arendada, sõlmida lepinguid teiste kohustatud üksustega ning sõlmida oma panuse andmiseks kokkuleppeid säilitamise projekti kolmandast isikust arendajate või investoritega.

(5) Ühtlasi on tootmiskünnise kindlaksmääramisel vaja pöörata erilist tähelepanu VKEdele ja tagada väljajäetud sisestusvõimekuse õiglane jaotamine kohustatud üksuste vahel.

(6) Seepärast on asjakohane vabastada panustamisest sellised loa saanud üksused, kes tootsid ajavahemikul 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2023 vähem kui 610 000 tonni maagaasi ja toornaftat ning kelle maagaasi ja toornafta kogutoodang moodustab vähem kui 5 % liidu maagaasi ja toornafta kogutoodangust asjaomasel perioodil.

([1]) ELT L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj.
([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 1994. aasta direktiiv 94/22/EÜ süsivesinike geoloogilise luure, uurimise ja tootmise lubade andmis- ning kasutamistingimuste kohta (EÜT L 164, 30.6.1994, lk 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1994/22/oj).

(7) Iga panuse suurus tuleks arvutada proportsionaalselt, jagades iga kohustatud üksuse toodetud kogused kõigi kohustatud üksuste toodangu summaga. Seejärel tuleks see suhtarv korrutada kogu liitu hõlmava CO_2 sisestusvõimekuse eesmärgiga 2030. aastaks, milleks on 50 miljonit tonni aastas.

(8) Mõni liikmesriik võimaldab mitmel üksusel jagada üht ja sama luba. Sel juhul peaks asjaomane liikmesriik märkima iga ühist luba omava üksuse tootmismahud, et komisjon saaks kindlaks teha, kas neil on kohustus panustada või tuleb nad panustamisest vabastada, ning määrata nende panuse suuruse.

(9) Võib esineda olukordi, kus ajavahemikul 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2023 on üks juriidiline isik oma loa teisele juriidilisele isikule üle andnud. Tootmismahtude täpseks jaotamiseks loa üle andnud ja selle omandanud üksuse vahel on asjakohane määrata kindlaks vastav ajahetk, mil tootmine ühelt loaomanikult teisele üle läheb, ja sellest lähtuvalt kummagi loa saanud üksuse panustamiskohustus.

(10) Selleks et seoses kohustusega panustada CO_2 sisestusvõimekuse arendamisse võetaks arvesse kogu liidu territooriumil ajavahemikul 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2023 toimunud tootmist, tuleks ette näha sätted, mida kohaldatakse selliste loa saanud üksuste suhtes, kes on kõnealusel ajavahemikul või hiljemalt 31. detsembriks 2030 oma tegevuse ametlikult lõpetanud.

(11) Selleks et jälgida kogu liitu hõlmava CO_2 sisestusvõimekuse eesmärgi saavutamisel tehtud edusamme kooskõlas määruse (EL) 2024/1735 artikli 42 lõikega 7, on vaja määruse (EL) 2024/1735 artikli 23 lõikes 6 osutatud aruannete jaoks ette näha nõutav standardteave, mis põhineb teabel, mille kohustatud üksused on esitanud üksi või koostöös muude üksustega, kui nad tegutsevad ühiselt vastavalt määruse (EL) 2024/1735 artikli 23 lõikele 5.

(12) Vastavalt määruse (EL) 2024/1735 artikli 23 lõikele 4 peavad loa saanud üksused esitama hiljemalt 30. juuniks 2025 komisjonile kava, milles on üksikasjalikult kirjeldatud, kuidas nad kavatsevad anda oma panuse 2030. aastaks liidu CO_2 sisestusvõimekuse eesmärgi saavutamisse. Selleks et anda loa saanud üksustele aega kõnealuse kava koostamiseks ja selle esitamiseks hiljemalt 30. juunil 2025, peaks käesolev määrus jõustuma võimalikult kiiresti,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „loa saanud üksus“ – juriidiline isik, kellest liikmesriigid on teavitanud komisjoni vastavalt määruse (EL) 2024/1735 artikli 23 lõikele 2 kui üksusest, kellel on direktiivi 94/22/EÜ artikli 1 punktis 3 määratletud luba ja kellel oli kõnealune luba ajavahemikul 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2023, või kellel on see luba praegu, kui tegemist ei ole ühe ja sama isikuga;

2) „kohustatud üksus“ – loa saanud üksus, kellel on kohustus individuaalselt panustada määruse (EL) 2024/1735 artikli 20 lõikes 1 sätestatud kogu liitu hõlmava kättesaadava CO_2 sisestusvõimekuse eesmärgi saavutamisse;

3) „vabastatud üksus“ – loa saanud üksus, kes on vabastatud individuaalsest panustamisest määruse (EL) 2024/1735 artikli 20 lõikes 1 sätestatud kogu liitu hõlmava kättesaadava CO_2 sisestusvõimekuse eesmärgi saavutamisse.

Artikkel 2

Lisanormid kohustatud üksuste kindlakstegemiseks

1. Kui mitmel üksusel on ühine luba, teatab asjaomane liikmesriik komisjonile iga sellise ühise loa saanud üksuse tootmismahud.

2. Kui kohustatud üksus annab loa asjaomase tootmisperioodi jooksul üle mõnele teisele kohustatud üksusele, on üleandmise kuupäev see ajahetk, millest alates toodang ja sellega seotud panustamiskohustused loa saanud üksuste vahel ära jagatakse.

3. Kui loa saanud üksus on 31. detsembriks 2030 oma tegevuse ametlikult lõpetanud või kui asjaomane luba antakse üle uuele juriidilisele isikule, lasub ajavahemikul 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2023 asjaomase toornafta ja maagaasi tootmisega seotud panustamiskohustus sellel üksusel, kellele luba järgmisena üle anti.

Artikkel 3

Vabastatud üksuste kindlakstegemine

1. Vabastatud üksustena käsitatakse loa saanud üksusi, kes tootsid liidus ajavahemikul 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2023 vähem kui 610 000 naftaekvivalenttonni maagaasi ja toornaftat ning kelle toodang moodustab alla 5 % liidu maagaasi ja toornafta kogutoodangust asjaomasel perioodil.

2. Määruse (EL) 2024/1735 artikli 23 lõike 5 kohaldamisel käsitatakse vabastatud üksusi, kes käitavad CO_2 säilitamiskohti, kõnealuse määruse artikli 23 lõik 5 punkti c kohaste säilitamise projekti kolmandast isikust arendajate või investoritena.

Artikkel 4

Kohustatud üksuste individuaalse proportsionaalse panuse arvutamise metoodika

1. Vastavalt määruse (EL) 2024/1735 artikli 23 lõikele 1 ja proportsionaalse arvutamise eesmärgil normaliseeritakse toornafta ja maagaasi toodang naftaekvivalent-kilotonnideks.

2. Iga kohustatud üksuse individuaalne proportsionaalne panus (väljendatuna naftaekvivalent-kilotonnides) arvutatakse järgmise valemi alusel:

(kohustatud üksuse kogutoodang 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2023) / (kõigi kohustatud üksuste kogutoodang 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2023) × 100 = % aastasest 50 miljoni tonnisest CO_2 sisestusvõimekusest.

Artikkel 5

Kohustatud üksuste iga-aastased arenguaruanded

1. Määruse (EL) 2024/1735 artikli 23 lõikes 6 osutatud aruanded sisaldavad kohustatud üksuste poolt arendatavate CO_2 säilitamise projektide kohta vähemalt järgmist teavet, mis on nii täpne kui selles arendamisetapis võimalik:

a) asjaomane sisestusvõimekusse panustamise kohustus või asjaomased sisestusvõimekusse panustamise kohustused ja asjaomas(t)e CO_2 säilitamiskoh(t)a(de) asukoht koos koordinaatidega, mis on esitatud üldkasutatavas GIS-faili vormingus;

b) säilitamiskoha kasutuselevõtu eest vastutava asutuse nimi ja kontaktandmed, eelkõige säilitamisest huvitatud võimalike klientide jaoks;

c) asjaomane geoloogiline kihistu ja iga säilitamiskoha eeldatav säilitamise koguvõimsus (miljonites tonnides CO_2);

d) eeldatav aastane sisestusvõimekus (miljonites tonnides CO_2 aastas) iga säilitamiskoha kohta, nagu on kindlaks määratud asjaomases säilitamisloas, samuti sisestamise eeldatav lõppkuupäev ja võimalikud laiendustööd pärast 2030. aastat, kui neid on kavas teha;

e) kavandatav(ad) CO_2 transpordiviis(id) ja sellega (nendega) seotud transporditaristu, mida on vaja, et toimetada CO_2 üleandmispunktist ([3]) sisestuskohta;

([3]) Määratletud kui direktiivi 2003/87/EÜ kohase HKSi kuuluva käitise piir.

f) kavandatavad CO_2 transporditaristud, mida on vaja CO_2 transpordiks üleandmispunkti, sealhulgas asjaomase toimingu eeldatav alguskuupäev ja CO_2 suhtes kohaldatavad kvaliteedinõuded;

g) säilitamiseks ette nähtud CO_2 kavandatavad päritoluallikad, sealhulgas kogutud CO_2 pakkujad, kellega on sõlmitud ärileping asjaomase sisestusvõimekuse kasutamiseks esimese viie tegevusaasta jooksul;

h) lõpliku investeerimisotsuse eeldatavad kuupäevad ja eeldatav sisestusvõimekus, mis tehakse operatiivselt kättesaadavaks 2030. aasta lõpuks või enne seda;

i) üksikasjalik aruanne sidusrühmade kaasamise kohta, sealhulgas eelkõige seoses kohalike kogukondade ja muude asjaomaste sidusrühmade kaasamisega CO_2 säilitamise projektide väljatöötamisse;

j) eraldi osa, milles kirjeldatakse eeldatavat majanduslikku, sotsiaalset ja kliimaalast kasu, mis tuleneb süsinikdioksiidi kogumisest ja säilitamisest riigis või piirkonnas, kus asjaomast CO_2 säilitamiskohta on kavas arendada.

2. Lõikes 1 osutatud iga-aastases arenguaruandes esitatud teavet ajakohastatakse enne uue aruande esitamist, kui ilmnevad olulised muutused, mis mõjutavad asjaomaste projektidega seotud operatiivset säilitamisvõimsust või ajakava. Iga-aastane arenguaruanne sisaldab ka säilitamiskoha üksikasjalikku kirjeldust, kui see on vajalik säilitamisloa taotlemiseks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/31/EÜ ([4]) artiklile 7, ning tähtaegu ja tingimusi, mille alusel asjaomase säilitamiskoha sisestusvõimekus panustamiskohustuse täitmiseks turule viiakse. See teave sisaldab üksikasjalikku tegevuskava peamiste tehnilise ja kaubandusliku valmisoleku vahe-eesmärkide ja otsustusetappide ning riskide, määramatuse ja leevendamisstrateegiate kohta, millest potentsiaalsed ärikliendid peaksid oma investeerimisotsuste tegemiseks teadlikud olema.

3. Kooskõlas määruse (EL) 2024/1735 artikliga 47 jäetakse iga-aastase arenguaruande avaldatud versioonist välja kaubandus- ja ärisaladused ning muu käesoleva artikli lõike 1 kohase aruandlusega seotud tundlik, konfidentsiaalne ja salastatud teave.

Artikkel 6

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 21. mai 2025

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006 (ELT L 140, 5.6.2009, lk 114, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/31/oj).